

KARAKTERISTIKE I ZNAČAJ RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA SEGMENTATA IZVEŠTAVANJA

CHARACTERISTICS AND SIGNIFICANCE OF ACCOUNTING POLICIES SEGMENT REPORTING

Nedeljko Babić

doktorand Ekonomskog fakulteta u Subotici, Univerziteta u Novom Sadu, Srbija
nedeljkobbc@gmail.com

Derdi Petković

Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija
pegy@ef.uns.ac.rs

Lidija Romić

Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu, Srbija
lidija.romic@ef.uns.ac.rs

Apstrakt: U savremenim uslovima poslovanja koje karakteriše internacionalizacija poslovnih aktivnosti, česte promene tržišnih uslova privređivanja, nameću potrebu da se koncept finansijskog izveštavanja za entitet kao celinu upotpuni sa izveštajima o identifikovanim organizacionim delovima entiteta (segmenti), sa ciljem obezbeđivanja informacionih potreba svih korisnika finansijskih izveštaja. Predmet ovog istraživanja podrazumeva ukazivanje na ključnim karakteristikama i značaju računovodstvenih politika segmenata izveštavanja. Vođeni ciljem ovog istraživanja želimo da ukažemo na specifičnostima računovodstvenih politika, koje čine temeljnu komponentu kvaliteta finansijskih izveštaja. Korišćena metoda istraživanja u ovom radu podrazumeva kvalitativni istraživački pristup, a izvori istraživanja podrazumevaju analizu najnovijih naučnih radova i drugih publikacija, kao i zvanična dokumenta nadležnih institucionalnih tela.

Ključne reči: finansijsko izveštavanje, računovodstvene politike, MRS 8, MSFI 8, računovodstvene politike, segmentno finansijsko izveštavanje, entitet

Abstract: In today's business environment, characterized by the internationalization of business activities, frequent changes in market conditions of the economy, impose the need to complete the concept of financial reporting for the entity as a whole with reports on the identified organizational parts of the entities (segments), in order to provide information needs of all users of financial statements. The subject of this

research is to highlight the key features and importance of accounting policies for the reporting segments. Guided by the objective of this research, we want to highlight the specifics of accounting policies, which are a fundamental component of the quality of financial statements. The research method used in this paper involves a qualitative research approach, and research sources include the analysis of the latest scientific papers and other publications, as well as official documents of the competent institutional bodies.

Key Words: *financial reporting, accounting policies, IAS 8, IFRS 8, accounting policies, segment financial reporting, entity*

UVOD

U finansijskim izveštajima na nivou celog entiteta obelodanjuju se informacije različitog karaktera. „Međutim, često se obelodanjuju i informacije koje se odnose na pojedine delove entiteta. Takve informacije se označavaju kao informacije o identifikovanim segmentima poslovanja” (Obradović, Karapavlović, 2016, str. 156). Računovodstvena praksa uvidela je da je neophodno izveštavati ne samo za entitet kao celinu, već i za pojedine delove entiteta. Izveštavanje o pojedinim delovima entiteta, odnosno o identifikovanim segmentima poslovanja utiče na povećanje kvaliteta finansijskog izveštavanja za sve interesne grupe. Izveštavanje o segmentima uređeno je posebnim standardom MSFI 8 – Segmenti poslovanja. Računovodstvene politike čine temeljnu komponentu kvaliteta finansijskih izveštaja. Standard koji se odnosi na računovodstvene politike je MRS 8 - računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Predmet istraživanja predstavlja ukazivanje na ključnim karakteristikama i značaju računovodstvenih politika segmenata izveštavanja, na praktičnom primeru dva poslovna entiteta u Republici Srbiji, a to su: „NIS” a.d., i „DIJAMANT” a.d. Podaci koji se odnose na pomenuta dva entiteta, autori pronalaze u zvaničnim finansijskim izveštajima entiteta, odnosno u napomenama uz finansijske izveštaje. **Vodeni ciljem** ovog istraživanja autori žele da ukažu na značaj računovodstvenih politika, koje čine temeljnu komponentu kvaliteta finansijskih izveštaja. **Metoda istraživanja** u ovom radu podrazumeva kvalitativni istraživački pristup, a izvori istraživanja podrazumevaju analizu najnovijih naučnih radova i drugih publikacija, kao i zvanična dokumenta nadležnih institucionalnih tela. Vođeni predmetom ovog istraživanja, u radu će biti testirane sledeće **hipoteze**: **1)** U Republici Srbiji kompanije primenjuju MRS 8 / MSFI 8; **2)** Finansijski izveštaji kompanija, koje imaju identifikovane segmente poslovanja, su sastavljeni prvenstveno u skladu sa zakonodavnim okvirom Republike Srbije koji je u najvećoj meri, ne u potpunosti, u skladu sa zahtevima MRS 8 / MSFI 8; **3)** Najznačajniji su MRS 8 / MSFI 8 u segmentnom finansijskom izveštavanju. Očekivani rezultati istraživanja u vidu analize dokazanih hipoteza biće saopšteni u zaključku rada.

1. FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE U REPUBLICI SRBIJI

Entitetima, bez obzira na njihovu veličinu, tržišnu moć i finansijski položaj predstavlja pravi poslovni izazov da blagovremeno odgovore dinamičnom i neizvesnom okruženju, kako bi osigurali izvršenje svog globalnog strategijskog cilja. (Bešlić, 2011). Kvalitetno finansijsko izveštavanje podrazumeva izveštavanje prema važećim MRS – Međunarodni računovodstveni standardi i MSFI - Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja. Istinitost finansijskog izveštaja je bitna za sve njegove korisnike, interne ili eksterne. Prema (Romić, 2015) „korišćenje računovodstvenih standarda dolazi do izražaja prilikom formulisanja mišljenja nezavisnog ovlašćenog revizora u vezi sa utvrđivanjem, da li je i u kojoj meri računovodstveno informisanje određenog entiteta istinito i pošteno, koristeći kao parameter standarde” (str. 274).

1.1. Skup osnovnih finansijskih izveštaja – analiza primene MRS 1 i Zakona o računovodstvu u Republici Srbiji

U Republici Srbiji, kada su u pitanju forme i sadržine finansijskih izveštaja su zakonom regulisane. Prethodno navedeno, nas upućuju na zaključak da postoje određena odstupanja u primeni MRS 1 - Prezentacija finansijskih izveštaja (SRRS, 2008) i Zakona o računovodstvu u Republici Srbiji. Nacionalni zakonodavni propisi (propisuju obrasce finansijskih izveštaja i njihov sadržaj) imaju prioritet u odnosu na profesionalnu regulativu (Babić, Petković, Romić, 2019). Zbog toga u našoj praksi (Republike Srbije), poslovni entiteti koriste set od šest izveštaja, koji imaju nešto drugačije nazive, u poređenju sa nazivima koje propisuje MRS 1 standard. Ti izveštaji su: 1) Bilans stanja; 2) Bilans uspeha; 3) Izveštaj o ostalom rezultatu; 4) Izveštaj o promenama na kapitalu; 5) Izveštaj o tokovima gotovine; 6) Napomene uz finansijske izveštaje (ZR RS, 2018). *Korisnici finansijskih izveštaja* imaju specifične informacione potrebe i interese u predstavljenom skupu finansijskih izveštaja opšte namene, kao izveštajno-informacionoj ponudi računovodstvenog informacionog sistema (Čanak, 2003). *Značajnost koncepta kvaliteta finansijskog izveštavanja*: dimenzije kvaliteta finansijskih izveštaja posmatramo: a) S aspekta sadržaja - *relevantnost* i *pouzdanost*; b) S aspekta prezentacije i obelodanjivanja - *uporedivost* i *razumljivost*; c) S aspekta prepreka - *blagovremenost* i *racionalnost*. Računovodstvene politike su ključne za postizanje kvaliteta finansijskog izveštavanja. (SRRS 2008; i Malinić, 2006).

1.2. Zakonodavni okvir segmentnog finansijskog izveštavanja u Republici Srbiji

U Republici Srbiji je finansijsko izveštavanje po segmentima poslovanja, u zavisnosti da li je eksternog ili internog karaktera, regulisano: zakonskom, profesionalnom, i internom računovodstvenom regulativom (tzv. troslojni regulatorni okvir). Računovodstvena praksa u Republici Srbiji podleže legalizmu, što znači da su država i državni organi ovlašćeni da utvrđuju regulative koje se u računovodstvenoj praksi primenju (Medved, 2016). Zakon o računovodstvu propisuje primenu MRS/MSFI za određene entitete i na taj način primenom međunarodne profesionlane

računovodstvene regulative uređuje finansijsko izveštavanje po segmentima poslovanja.

2. PRIMENA MSFI 8 I MRS 8 U REPUBLICI SRBIJI

Segmentno finansijsko izveštavanje neophodno je za uspešno funkcionisanje poslovnog entiteta u uslovima savremenih tržišnih uslova, radi ostvarivanja konkurentskih prednosti.

2.1. Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 8 – Segmenti poslovanja

Međunarodni standard finansijskog izveštavanja MSFI 8 – Segmenti poslovanja: reguliše finansijsko izveštavanje po segmentima poslovanja, pre svega za potrebe internog izveštavanja, ali po potrebi i za eksterno segmentno finansijsko izveštavanje. MSFI 8 – Segmenti poslovanja, donosi propise koji se odnose na sledeća pitanja: 1) Kriterijumi za identifikaciju segmenata poslovanja, 2) Kriterijumi za identifikaciju segmenata poslovanja o kojima se izveštava, 3) Kriterijumi za grupisanje segmenata poslovanja, 4) Kriterijum za odabir informacija koje se o segmentima poslovanja obelodanjuju, 5) Kriterijumi za izveštavanje o dobitku ili gubitku, kao i imovini i obavezama segmenata poslovanja, 6) Kriterijumi za odmeravanje, usklađivanje i prepravljanje prethodno objavljenih informacija o segmentima poslovanja. Najveći broj zemalja problematiku obelodanjivanja informacija o segmentima poslovanja, uglavnom reguliše standardom koji čini sastavni deo jednog od dva svetska najuticajnija seta pravila finansijskog izveštavanja.

Reč je o Međunarodnom standardu finansijskog izveštavanja 8 – Segmenti poslovanja - MSFI 8 (*International Financial Reporting Standards – IFRS 8 – Operating Segment*) ili o Američkom standardu finansijskog računovodstva 131 – Objavljivanje o segmentima entiteta i povezane informacije - SFAS 131 (SFAS, 2019). Uvođenjem standarda MSFI 8 izvršena je međunarodna konvergencija segmentnog finansijskog izveštavanja (Medved, 2016, str.187).

Tabela 1. Ključna obeležja MSFI 8

SUŠTINA STANDARDARDA	MSFI 8
Ko primenjuje standard?	Poslovni subjekti čijim se dužničkim instrumentima ili instrumentima kapitala javno trguje, i velika pravna lica.
Šta je segment poslovanja?	Poslovne aktivnosti koje ostvaruju prihode i uzrokuju rashode, čije rezultate poslovanja redovno pregleda glavni organ upravljanja.
O kojim informacijama segmenta poslovanja se izveštava?	Informacije o kojima se izveštava su informacije koje menadžment koristi za vođenje poslovanja.
Na kojim se odmeravanjima zasniva obelodanjivanje segmenata poslovanja?	Obelodanjivanja o segmentu poslovanja su zasnovana na upravljačkim informacijama o kojima se izveštava glavnom organu upravljanja.

Izvor: Medved 2016, str. 189

Segment poslovanja se, u skladu sa MSFI 8 – Segmenti poslovanja, i SFAS 131 - Utvrđivanje segmenata poslovanja o kojima se izveštava; određuje kao organizacioni deo entiteta: 1) Koji u poslovnim aktivnostima ostvaruje prihode, ali i rashode, ili se bavi poslovnim aktivnostima kojima tek treba da ostvari prihod; 2) Za koji su raspoložive i dostupne finansijske informacije, da bi njegovo poslovanje pratio i analizirao menadžment; 3) Čije rezultate poslovanja glavni organ upravljanja prati i kontrolise u procesu donošenja odluka o alokaciji resursa segmenata poslovanja i ocene ostvarenih performansi i uspešnosti poslovanja segmenata poslovanja. Identifikovani segmenti poslovanja moraju ispunjavati određene uslove u skladu sa MSFI 8 i SFAS 131, da bi se o njima eksterno izveštavalo (Petković, Medved 2016).

Tabela 2. Postupak kvantitativnog testiranja segmenata poslovanja u skladu sa MSFI 8 i SFAS 131 – Utvrđivanje segmenata poslovanja o kojima se izveštava.

Kvantitativni test	Uslovi
1) Test prihoda	Prihod segmenta iznosi 10% ili više od zajedničkog prihoda.
2) Test dobitka ili gubitka	Apsolutni iznos dobitka ili gubitka segmenta iznosi 10% ili više od ukupnog dobitka svih profitabilnih segmenata ili od ukupnog gubitka svih segmenata koji su iskazali gubitak.
3) Test sredstava	Sredstva (imovina) segmenta poslovanja iznose 10% ili više od ukupne imovine svih segmenata.
Dovoljno je da segment poslovanja ispunjava bar jedan od kvantitativnih testova da bi se o njemu eksterno izveštavalo.	
4) Test dovoljnosti segmenata poslovanja o kojima se izveštava	Prihod segmenta o kojima se izveštava mora biti jednak ili veći od 75% ukupnih prihoda entiteta. Napomena: Iznos internih transfera isključen je iz vrednosti prihoda segmenata poslovanja.

Izvor: Medved 2016, str. 192-193

Određivanje segmenata poslovanja zasniva se na načinu na koji upravljački vrh raščlanjuje entitet za svrhu donošenja poslovnih odluka unutar same organizacije. Prema MSFI 8 osnovna segmentacija entiteta može biti proizvod ili usluga, geografsko područje, njihova kombinacija, ili neki drugi kriterijum, što zavisi od donosioca poslovnih odluka (Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, 2014, str. 308).

2.2. Međunarodni računovodstveni standard MRS 8 - računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške

Računovodstvene politike predstavljaju deo interne računovodstvene regulative. Računovodstvena načela i računovodstveni standardi predstavljaju determinantu, polazište izbora i primene računovodstvenih politika.

Prema *MRS 8 – Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške*; računovodstvene politike se definišu kao posebni principi, osnove,

konvencije, pravila i prakse, koje je pravno lice usvojilo pri sastavljanju i prezentaciji finansijskih izveštaja. Standard se primenjuje na izbor i primenu računovodstvenih politika, promenu računovodstvenih procena i korekciju grešaka iz prethodnog perioda. (SRRS, 2008, str. 304).

Prema MRS 1, specifične računovodstvene politike vezuje se za određene bilansne pozicije, a to su: priznavanje prihoda, načela konsolidacije, poslovna spajanja, zajedničke poduhvate, priznavanje i amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine i sl. (Romić, 2015, str. 274). **Moguć izbor računovodstvenih politika prema MRS 8 je:** a) izbor računovodstvene politike prema nekom standardu ili po osnovu tumačenja tog standarda i b) izbor računovodstvene politike u situacijama neodostatka konkretnog standarda ili tumačenja. Jednom opredeljene, izabrane računovodstvene politike, ne mogu se bez valjanog razloga menjati.

Računovodstvenim politikama se može svesno uticati na vrednost pozicija finansijskog izveštaja, te je stoga dobar izbor računovodstvenih politika od suštinskog značaja za poslovni entitet (Žager, Žager, 2005).

Pojedinim standardima se dozvoljavaju dva računovodstvena postupka za konkretne transakcije i događaje. Jedan postupak se naziva osnovni postupak, a drugi dozvoljeni alternativni postupak (SRRS, 2008). **Promene računovodstvenih politika:** ukoliko se ispostavi da određena računovodstvena politika ne doprinosi istinitosti, objektivnosti i fer prezentaciji finansijskih izveštaja, takvu politiku treba promeniti, ako postoji relevantna alternativa (Gajić, 2009).

3. KOMPARTIVNA ANALIZA PRAKTIČNE PRIMENE MSFI 8 I MRS 8 NA PRIMERU DVE KOMPANIJE - „NIS” a.d. I „DIJAMANT” a.d.

Praktična primena MSFI 8 i MRS 8 odnosi se na analizu znaničnih finansijskih izveštaja pomenutih entiteta, koji imaju karakter javno dostupnih informacija. Period obuhvaćen analizom napomena uz finansijske izveštaje za potrebe praktičnog dela rada, odnosi se na period od 2015/2016 – 2018. godine.

3.1. Komparativna analiza primene MSFI 8 na primeru dve kompanije „Nis” a.d. i „Dijamant” a.d.

Kompanija „Nis” a.d. ima identifikovana dva izveštajna segmenta. Dva glavna poslovna segmenta su : Upstream (istraživanje i proizvodnja) i Downstream (prerada i marketing). Kompanija „Dijamant” a.d. ima tri segmenta o kojima izveštava, a to su: Pogon Uljara, Pogon Bima i Pogon Kikindski mlin. Postojao je i četvrti pogon (segment) Agrar, koji je ugašen 2015. godine, i o njemu se više ne izveštava, od 2016. godine.

Табела 3. Примена MSFI 8

Naziv	„NIS” a.d.	„DIJAMANT” a.d.
Izveštajni segmenti	Dva glavna poslovna segmenta: Upstream i Downstream.	Tri segmenta o kojima izveštava: Pogon Uljara, Pogon Bima, i Pogon Kikindski mlin.
	Prodaja među segmentima se zasniva na procenjenim tržišnim cenama	
Zalihe (izlaz)	Metode ponderisanog prosečnog troška.	
Amortizacija	Proporcionalna metoda.	
Informacije o segmentima. Da li su u skladu sa MSFI 8?	Nije u potpunosti u skladu sa MSFI 8. Odstupanje: EBITDA je obelodanjena.	EBITDA nije obelodanjena, što je u skladu sa MSFI zahtevima.

Izvor: Babić, 2018 (prema: Zvanični finansijski izveštaji entiteta).

Prethodnim tabelarnim prikazom, autori rada su komparativnom analizom obelodanili karakteristike primene MSFI 8 – Segmenti poslovanja, na primeru dva entiteta. Računovodstvene politike primenjene prilikom sastavljanja finansijskih informacija o segmentima o kojima se izveštava su identične računovodstvenim politikama na nivou celog entiteta (Nis, Dijamant 2016-2018).

3.2. Komparativna analiza primene MRS 8 na primeru dve kompanije „Nis” a.d. i „Dijamant” a.d.

U okviru ove tačke, autori su identifikovali neke od usvojenih računovodstvenih politika, dva analizirana entiteta (odabrane su neke od usvojenih računovodstvenih politika).

Табела 4. Odabrane računovodstvene politike

Naziv	„NIS”	„DIJAMANT”
	Ključne računovodstvene politike	
Osnove za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja	Delimično poštovanje standarda, odnosno usvajanje računovodstvenih politika u skladu sa standardima: MRS 1 – Presentacija finansijskih izveštaja; MRS 10 – Događaji nakon datuma bilansa stanja; i MRS 27 – Konsolidovani i pojedinačni finansijski izveštaji. U delovima gde se zahtevi standarda, i obrazaca koje zahteva zakonska regulativa Republike Srbije razlikuju, entitet poštuje zakonsku regulativu Republike Srbije, i računovodstvena politika je u skladu sa zakonom.	
Preračunavanje stranih valuta	Funkcionalni metod. Preračunavanje u dinare. Poštovanje zakona u Republici Srbiji.	

Zalihe	Cena koštanja se utvrđuje primenom metode ponderisanog prosečnog troška. MRS 2 – Zalihe. Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja, ili neto prodajnoj vrednosti, u zavisnosti koja je niža.
Nekretnine, postrojenja i oprema	Iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i rezervisanja za obezvređenje, gde je potrebno. MRS 16 – Nekretnine postrojenja i oprema.
Amortizacija	Amortizacija prema učinku i Proporcionalna proporcionalna metoda. metoda.
Investicione nekretnine	Investicione nekretnine se iskazuju po fer vrednosti (MRS 40 – Investicione nekretnine).
Rezervisanja	Rezervisanje se odmerava po sadašnjoj vrednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primenom diskontne stope pre poreza koja odražava tekuću tržišnu procenu vrednosti za novac i rizike povezane sa obavezom.
Kreditni (zajmovi) i potraživanja	Vrednuju se po amortizovanoj vrednosti, primenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrednosti po osnovu obezvređenja.
Zakupi	Prilikom početnog priznavanja sredstvo pod zakupom se odmerava po vrednosti nižoj od njegove fer vrednosti i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnina.
Prihodi	Prihod uključuje fer vrednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje. MRS 18 – Prihodi.
Porez na dobit	Zakon u Republici Srbiji, nije u skladu sa MRS 12 – Porez na dobitak, pa se u tom slučaju, koriste zakonodavni propisi.

Izvor: Babić, 2018 (prema: Zvanični finansijski izveštaji entiteta).

Prethodnim tabelarnim prikazom prezentovane su odabrane računovodstvene politike koje koriste analizirani entiteti (skraćeni pregled, pojedinih računovodstvenih politika), utvrđene su razlike u računovodstvenim politikama koje koriste obe kompanije, utvrđeni su zakonodavni propisi, u odnosu na MRS i MSFI zahteve. Pažljivo analizirajući sve prethodne tačke ovoga rada, dolazimo do zaključka da su računovodstvene politike od neizmernog značaja za sastavljanje finansijskih izveštaja, kako za izveštajne segmente, tako i za entitet kao celinu.

Zaključujemo: sve usvojene računovodstvene politike oba entiteta su u potpunosti usklađene prvenstveno sa zakonodavnim okvirom R. Srbije, kao i sa MRS i MSFI zahtevima, u najvećoj meri, tj. u delovima gde je postignuta harmonizacija nacionalnih propisa sa zahtevima međunarodnih standarda.

Hijerarhija bi bila sledeća: zakonodavni okvir, zatim primena MRS/MSFI, a u skladu sa prethodna dva usvajanje internih propisa na nivou entiteta. Računovodstvene politike identifikovanih segmenata poslovanja su identične računovodstvenim politikama na nivou izveštavanja celog entiteta (Babić, 2018; i Nis, Dijamant, 2016-2018).

ZAKLJUČAK

U okviru zaključka rada prema prethodno utvrđenim hipotezama, obelodanjujemo i analiziramo njihovo dokazivanje. **Prva hipoteza rada:** U Republici Srbiji kompanije primenjuju MRS 8 i MSFI 8; kroz praktične primere, obelodanili smo i analizirali, dve kompanije koje primenjuju MRS i MSFI prilikom sastavljanja i obelodanjivanja svojih finansijskih izveštaja. Zaključujemo da je prva postavljena hipoteza rada dokazana. **Druga hipoteza rada:** Finansijski izveštaji kompanija, koje imaju identifikovane segmente poslovanja, su sastavljeni prvenstveno u skladu sa zakonodavnim okvirom Republike Srbije koji je u najvećoj meri, ne u potpunosti, u skladu sa zahtevima MRS 8 i MSFI 8; tokom obelodanjivanja i analize finansijskih izveštaja dve kompanije, navedeno je da su finansijski izveštaji sastavljeni prvenstveno po zakonodavnim propisima Republike Srbije, koji nisu u potpunosti sa zahtevima MRS i MSFI, bez obzira možemo konstatovati da su finansijski izveštaji kompanija u svim zahtevanim delovima sastavljeni u skladu sa MRS i MSFI zahtevima, odnosno u svim delovima koji imaju istu zakonodavni zahtev i zahtev po MRS i MSFI. Dakle, možemo konstatovati da je i druga hipoteza rada dokazana. **Treća hipoteza rada:** Najznačajniji je MRS 8 i MSFI 8 u segmentnom finansijskom izveštavanju; na kraju, zaključak je da su standardi, MRS 8 i MSFI 8; dva najznačajnija međunarodna standarda u vezi segmentnog finansijskog izveštavanja, koliko je veliki značaj segmentnog finansijskog izveštavanja, govori i činjenica da ta oblast finansijskog izveštavanja, ima sama za sebe svoj standard MSFI – 8. Sa druge strane imamo MRS - 8, izuzetno značajan standard koji u potpunosti dovodi do usklađenosti svih usvojenih računovodstvenih politika i propisa određenog entiteta, što podrazumeva usklađenost segmentnog finansijskog izveštavanja, kao i finansijskog izveštavanja na nivou entiteta. Konstatujemo da je i treća hipoteza rada, dokazana. Dokazanim hipotezama rada, u potpunosti konstatujemo značaj i karakteristike računovodstvenih politika u segmentnom finansijskom izveštavanju.

LITERATURA

- [1] Babić, N. (2018). *Karakteristike i značaj računovodstvenih politika segmenata izveštavanja na primeru dva entiteta*. Ekonomski fakultet u Subotici, Univerzitet u Novom Sadu. Master rad, neobjavljen rad.
- [2] Babić, N., Petković, Đ., Romić, L. (2019). *Savremeni računovodstveni aspekti poslovnog odlučivanja u stratejskom menadžmentu*. XXIV Internacionalni naučni simpozijum Stratejski menadžment i sistemi podrške odlučivanju u stratejskom menadžmentu. Subotica, Republika Srbija, str. 3-5.
- [3] Bešlić, D. (2011). *Harmonizacija finansijskog izveštavanja - dometi i ograničenja za preduzeća u Srbiji*. Naučni skup: Savremeni trendovi u evropskoj ekonomiji: implikacije za Srbiju. Novi Sad, str 11.
- [4] Čanak, J. (2003). *Okvir za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja*. Profesionalna regulativa u računovodstvu, Savez RR Srbije, Beograd, str. 11-26.
- [5] Dijamant a.d. (2016-2018). *Zvanični finansijski izveštaji entiteta*. <http://www.dijamant.rs>, link: http://www.dijamant.rs/wpcontent/uploads/2017/05/Godi%C5%A1nji-izve%C5%A1taj-o-poslovanju-Dijamant-ADZrenjanin_2016_el.pot.pdf , dostupno dana: 27.03.2019. godine).

- [6] Gajić, Lj. (2009). *Računovodstvene politike kao pretpostavka kvaliteta finansijskih izveštaja*. Časopis Računovodstvo, Savez računovođa i revizora Srbije, Beograd, str. 109.
- [7] IASC. (2003). *Okvir za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja Odbora IASC*; u knjizi Profesionalna računovodstvena regulativa Saveza RR Srbije, Beograd, str. 11-26 i 465-479.
- [8] *International Financial Reporting Standards – IFRS 8 – Operating Segment* (Link:<https://www.iasplus.com/en/standards/ifrs/ifrs8>, dostupno: 25.04.2019. godine), str. 1.
- [9] Malinić, S. (2006). *Karakteristike i kontrola kvaliteta finansijskog izveštavanja*. 33. Nacionalna konferencija o kvalitetu. Beograd., str. 311-312.
- [10] Medved, I. (2016). *Značaj organizovanja i funkcionisanja segmentnog finansijskog izveštavanja*. Časopis Računovodstvo. Beograd, br.1, str. 187-193.
- [11] Nis a.d. (2016-2018). *Zvanični finansijski izveštaji entiteta*. Internet prezentacija: <https://www.nis.eu/lat>, link:http://ir.nis.eu/fileadmin/template/nis/pdf/Reporting/Financial_Statements/Serbian/Consolidated/2016_FY_CFS_IFRS_audit_ser.pdf, dostupno dana 25.03.2019. godine).
- [12] Obradović, V., Karapavlović, N. (2016). *Eksterno izveštavanje po segmentima u Republici Srbiji*. Časopis Ekonomske teme. Ekonomski fakultet Niš. (Link: http://xn---itbaba0aapeekb4br.xn--90a3ac/pdf/et20161_08.pdf, dostupno: 25.04.2019. godine), str. 156.
- [13] Petković, Đ., Medved, I. (2016). *Identifikovanje segmenata poslovanja o kojima se izveštava u poljoprivrednoj organizaciji*. Časopis Traktori i pogonske mašine, Jumbo, Poljoprivredni fakultet Novi Sad, str. 5.
- [14] Rešenje o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja „Sl. Glasnik RS”, br. 35/2014; MSFI 8, paragraf 10, str. 308.
- [15] Romić, L. (2015). *Teorija i politika bilansa*. Ekonomski fakultet u Subotici, str. 274.
- [16] SFAS. (2019). *Statement of Financial Accounting Standard No. 131 – SFAS 131 – Disclosures about Segments of an Enterprise and Related Information* (Link: https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1218220124541&acceptedDisclaimer=true, dostupno: 20.04.2019. godine), str. 1.
- [17] SRRS. (2008). *Praktična primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja*. Beograd, str.197-201; 304; 305.
- [18] Zakon o računovodstvu R. Srbije (2018), (ZR); ("Sl. glasnik RS", br. 62/2013 i 30/2018), str. 5.
- [19] Žager, K., Žeger, L. (2005). *Analiza finansijskih izveštaja*. Zagreb, str. 85-86.

SUMMARY

Within the framework of the conclusion of the work according to previously established hypotheses, we disclose and analyze their proofs. **First hypothesis:** *In the Republic of Serbia, companies apply IAS 8 and IFRS 8*; Through practical examples, we have disclosed and analyzed two companies that apply IAS and IFRS when compiling and disclosing their financial statements. We conclude that the first set hypothesis of work has been proved. **The second work hypothesis:** *The financial*

*statements of companies, which have identified business segments, have been compiled primarily in accordance with the legislative framework of the Republic of Serbia, which is to a large extent not fully in line with the requirements of IAS 8 and IFRS 8; During the disclosure and analysis of the financial statements of the two companies, it was stated that the financial statements were compiled primarily under the legislation of the Republic of Serbia, which are not completely in line with the requirements of the IAS and the IFRS, however, we can conclude that the financial statements of the company in all required parts were compiled in accordance with IAS and IFRS requirements, that is, in all parts that have the same legislative requirement and requirement for IAS and IFRS. So, we can conclude that the second hypothesis of work is proven. **The third hypothesis of work:** *The most significant is IAS 8 and IFRS 8 in segment financial reporting;* Finally, the conclusion is that the standards, IAS 8 and IFRS 8; the two most important international standards regarding segmental financial reporting, how important the segment financial reporting is, is the fact that this area of financial reporting has its own IFRS - 8 standard. On the other hand, we have MRS - 8, an extremely important standard that fully results in compliance of all adopted accounting policies and regulations of a specific entity, which implies the compliance of segment financial reporting and financial reporting at entity level. We conclude that the third hypothesis of work is proven. Proven operational hypotheses, we fully identify the significance and characteristics of accounting policies in segment financial reporting.*